

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΜΝΗΜΕΙΟΥ

A. ΓΕΝΙΚΑ

1. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Το εργαστήριο διοργανώνεται, κατόπιν αποδοχής από το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Δ.Π.Θ. του αιτήματος του Πολιτιστικού Αναπτυξιακού Κέντρου Θράκης [Π.Α.ΚΕ.ΘΡΑ.], για τον σχεδιασμό από ενδιαφερόμενους φοιτητές/-τριες «Μνημείου Ολοκαυτώματος», προς τιμήν των 550 Εβραίων της Ξάνθης, που –πλην ελαχίστων– εξοντώθηκαν σε στρατόπεδο θανάτου στην Πολωνία κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Αντικείμενο του εργαστηρίου είναι η μελέτη και σχεδιασμός του μνημείου σε επίπεδο προμελέτης. Το μνημείο προβλέπεται να ανεγερθεί σε θέση που παραχωρήθηκε από τον Δήμο Ξάνθης, και συγκεκριμένα σε πεζόδρομο της πόλης, κοντά στην Καπναποθήκη όπου συγκεντρώθηκαν οι Εβραίοι της Ξάνθης από τους Βούλγαρους κατακτητές. Οι διαστάσεις της παρεχόμενης επιφάνειας είναι 1,17 X 7,10 μ. ενώ το ύψος της κατασκευής δεν θα υπερβαίνει τα 2,50 μ.

3. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ – ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Το εργαστήριο στοχεύει στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και στην ανατροφοδότηση της δημιουργικής και συνθετικής ικανότητας των φοιτητών/-τριών μέσω της αντιμετώπισης ενός ειδικού συνθετικού-καλλιτεχνικού θέματος. Παράλληλα, στοχεύει στην καλλιέργεια της συνείδησης για την ευθύνη που αναλαμβάνει κάθε δημιουργός απέναντι στο κοινωνικό σύνολο με τις παρεμβάσεις του στον δημόσιο χώρο της πόλης, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για έργα με έντονους συμβολισμούς, όπως το εν λόγω μνημείο.

Μέσα από τη διαδικασία σχεδιασμού, επιδιώκεται:

- Να αναδειχθεί στην πράξη, το πεδίο τομής της Αρχιτεκτονικής και των Εικαστικών και Πλαστικών Τεχνών και η δυνατότητά τους μέσω της συνεργασίας τους να σχολιάσουν, να αναδείξουν, να ανατρέψουν ή να δημιουργήσουν χωρικές αξίες και ποιότητες και, επιπρόσθετα, να προβάλουν τόσο τον ρόλο της καλλιτεχνικής παρέμβασης στον δημόσιο χώρο όσο και την συνάφεια της αρχιτεκτονικής πράξης με την καθημερινή ζωή και τις αντιλήψεις για την κατοίκηση στη σύγχρονη πόλη.
- Η διερεύνηση της σχέσης ανάμεσα στο αισθητικό και το εννοιολογικό περιεχόμενο της μορφής, έτσι όπως αυτή εμφανίζεται κατά την μορφοποιητική και αναπαραστατική διαδικασία ή προσλαμβάνεται μέσα σ' ένα συγκεκριμένο χωρικό και κοινωνικό πλαίσιο.
- Ο πειραματισμός και η εξοικείωση με εργαλεία και τρόπους έρευνας, ανάλυσης, επεξεργασίας και σύνθεσης των ποικίλων δεδομένων που αφορούν στον χωρικό, αισθητικό, συμβολικό και κοινωνικό χαρακτήρα ενός τόπου και επηρεάζουν τον σχεδιασμό των παρεμβάσεων με συγκεκριμένο περιεχόμενο σ' αυτόν.
- Η ενεργοποίηση της δημιουργικής φαντασίας και της χωρικής ευαισθησίας για την αντιμετώπιση ενός συνθετικού θέματος με ειδικό περιεχόμενο, όπου η διερεύνηση ζητημάτων ύφους, οπτικής επικοινωνίας και συμβολισμού, η επιλογή και επεξεργασία των υλικών και των κατασκευών και η εξοικείωση με την κλίμακα και τη «λογική» της αρχιτεκτονικής λεπτομέρειας δίνουν υπόσταση στην πρόταση.

- Η περαιτέρω ανάπτυξη δεξιοτήτων στη χρήση των αναπαραστατικών και αφηγηματικών μέσων για την επεξεργασία, αιτιολόγηση και παρουσίαση σχεδιαστικών προτάσεων παρέμβασης σε χώρους, καθώς και για τη μεθόδευση και παρουσίαση της ανάλυσης στην οποία βασίζονται.

B. ΟΡΟΙ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

1. ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Το εργαστήριο διοργανώνεται από το Εργαστήριο Εικαστικών του Τομέα Β Τεχνών και Ανθρωπιστικών Επιστημών με τη συνδρομή και υποστήριξη Διδασκόντων του Τομέα Γ Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού και Κατασκευών.

2. ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ – ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

- Καθ' όλη την διάρκεια του εργαστηρίου, από τη φάση της προεργασίας μέχρι και την ολοκλήρωση των τελικών προτάσεων, την ευθύνη για την επίβλεψη και παρακολούθηση των φοιτητικών εργασιών θα έχουν οι Καθηγητές των Εικαστικών Νικόλαος Θωμάς, Αντώνιος Μιχαηλίδης και Παναγιώτης Κοζόκος.
- Τις φοιτητικές εργασίες θα υποστηρίξουν και οι Καθηγητές των Αρχιτεκτονικών Συνθέσεων Ελένη Αμερικάνου, Πάνος Κόκκορης, Σταύρος Δενδρινός και Γιώργος Παπαγιαννόπουλος. Προφανώς, και άλλοι συνάδελφοι μπορούν να συνδράμουν εφόσον τους ζητηθεί.
- Οι φοιτητικές ομάδες θα έχουν τη δυνατότητα συνεργασίας με όλους τους υπεύθυνους διδάσκοντες και τουλάχιστον με έναν καλλιτέχνη και έναν αρχιτέκτονα.

3. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

- Το εργαστήριο θα διεξαχθεί σε δύο φάσεις:
  - α) Φάση προεργασίας, καθ' όλη τη διάρκεια του Εαρινού Εξαμήνου του Ακαδ. Έτους 2019-2020.
  - β) Φάση ολοκλήρωσης στο Χειμερινό Εξάμηνο του Ακαδ. Έτους 2020-2021. Η φάση αυτή θα έχει τη μορφή καταληκτικού 4ήμερου εργαστηρίου (σε ημερομηνίες που θα καθορισθούν), στη διάρκεια του οποίου θα οριστικοποιηθούν οι φοιτητικές προτάσεις.
- Το εργαστήριο θα πραγματοποιηθεί σε κατάλληλο χώρο του Εργαστηρίου Εικαστικών του Τμήματος.

4. ΟΡΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

- Το εργαστήριο απευθύνεται σε φοιτητές/-τριες από το Β Έτος σπουδών και μετά.
- Οι συμμετέχοντες/-χουσες φοιτητές/-τριες μπορούν να εργαστούν κατά ομάδες (έως τρία μέλη) ή ατομικά.
- Οι ομάδες εργασίας μπορούν να περιλαμβάνουν φοιτητές/-τριες διαφορετικών ετών.
- **Δηλώσεις συμμετοχής θα υποβάλλονται έως 17-3-2020.**
- Οι Δηλώσεις μπορούν να γίνουν είτε αυτοπροσώπως στους Διδάσκοντες του Εργ. Εικαστικών και στους συνεργαζόμενους Διδάσκοντες των Αρχιτ. Συνθέσεων που αναφέρονται πιο πάνω, είτε με αίτημα ένταξης στο κλειστό group που θα δημιουργηθεί στο Facebook με τίτλο για την αναζήτηση, «ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ-ΜΝΗΜΕΙΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ»
- Κάθε συμμετέχων/-ουσα θα παραλάβει βεβαίωση συμμετοχής που θα πιστοποιεί την ενεργή παρουσία του στο εργαστήριο.
- Οι φοιτητές/-τριες των οποίων οι προτάσεις θα αναδειχθούν στις τρεις έως πέντε επικρατέστερες θα λάβουν, επιπλέον, πιστοποίηση της διάκρισης και συμβολικό βραβείο.

5. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Η επιλογή των τριών έως πέντε επικρατέστερων τελικών προτάσεων θα πραγματοποιηθεί από ολιγομελή επιτροπή διδασκόντων του Τμήματος με τη συμμετοχή εκπροσώπου του Π.Α.ΚΕ.ΘΡΑ.

6. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ – ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Το Π.Α.ΚΕ.ΘΡΑ. διατηρεί το δικαίωμα επιλογής της τελικής πρότασης προς υλοποίηση. Στην περίπτωση που αποφασιστεί η υλοποίηση του έργου, το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, μέσω των υπευθύνων

προαναφερθέντων διδασκόντων του Εργαστηρίου και της επιλεγείσας φοιτητικής ομάδας, θα προσφέρει τη συνδρομή του στην τελική μελέτη εφαρμογής και στη διασφάλιση της καλής εκτέλεσης του έργου.

Δ. ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ / ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ – ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

1. ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ / ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

- Οι συμμετέχουσες φοιτητικές ομάδες θα λάβουν σχετικό τοπογραφικό διάγραμμα.
- Όπως έχει ήδη αναφερθεί, οι διαστάσεις της παρεχόμενης επιφάνειας είναι 1,17 X 7,10 μ. ανώτατο ύψος της κατασκευής δεν θα υπερβαίνει τα 2,50 μ.
- Στις προτάσεις θα πρέπει να ληφθούν υπόψη η αντοχή της κατασκευής στις καιρικές συνθήκες, αλλά και η ανταπόκρισή της στις συνθήκες και αναγκαιότητες του αστικού χώρου.
- Τα επιλεγμένα υλικά και κατασκευές κάθε πρότασης είναι επιθυμητό να έχουν μικρή ανάγκη τακτικής συντήρησης, αλλά και να επιδέχονται εύκολα συντήρηση.

2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Η κάθε ομάδα θα παραδώσει έως 3 πινακίδες διαστάσεων 50 X 70 εκ. σε κατακόρυφη διάταξη (portrait), οι οποίες θα περιλαμβάνουν:

- Στοιχεία τεκμηρίωσης / πληροφοριακό υλικό σχετικό με το θέμα και το περιεχόμενό του.
- Στοιχεία ανάλυσης και ερμηνείας του τόπου παρέμβασης
- Παρουσίαση της πρότασης, από τη σύλληψη της ιδέας έως την επεξεργασία και ολοκλήρωση της τελικής πρότασης καθώς και τα απαραίτητα τεχνικά στοιχεία για την υλοποίηση της κατασκευής. Οι κλίμακες των γενικών σχεδίων και των σχεδίων λεπτομερειών θα είναι ανάλογες του μεγέθους της προτεινόμενης κατασκευής, και πάντως όχι μικρότερες από 1:20.

Επιπλέον, κάθε ομάδα θα παραδώσει πρόπλασμα (μακέτα) της τελικής πρότασης σε κλίμακα 1:20.

Στις πινακίδες μπορεί να χρησιμοποιηθεί ελεύθερα κάθε πρόσφορο αναπαραστατικό και αφηγηματικό μέσο (π.χ. σχέδια/σκίτσα με οποιοδήποτε μέσο, φωτορεαλιστικά, φωτογραφίες, κολάζ, κείμενο, διαγράμματα κ.λπ.). Για το πρόπλασμα της τελικής πρότασης θα επιλεχθούν ελεύθερα το ή τα υλικά κατασκευής του.

Επισημαίνεται ότι όλες οι πινακίδες και το πρόπλασμα θα φέρουν τα στοιχεία ταυτότητας του θέματος (τίτλος, ονόματα, ημερομηνία κ.λπ.). Οι πινακίδες θα παραδοθούν και σε ψηφιακή μορφή (αρχεία .pdf).

Ε. ΤΕΛΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ – ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ

- Την τελευταία ημέρα του εργαστηρίου θα παρουσιαστούν από τους συμμετέχοντες/-χουσες όλες οι προτάσεις προς τους ενδιαφερόμενους φοιτητές και διδάσκοντες του Τμήματος.
- Προβλέπεται η έκθεση όλων των προτάσεων σε χώρο του Τμήματος για διάστημα που θα καθορισθεί.
- Σε συνεργασία με το Π.Α.ΚΕ.ΘΡΑ., θα διερευνηθεί η δυνατότητα έκθεσης όλων των προτάσεων σε κατάλληλο χώρο της πόλης, στο πλαίσιο των δράσεων εξωστρέφειας του Τμήματος.

ΣΤ. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Το αναλυτικό πρόγραμμα του εργαστηρίου με τις προγραμματιζόμενες παρουσιάσεις θα ανακοινωθεί.